

Силабус Історія української культури 2023-2024 навчальний рік

Освітня програма	«Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, друга – німецька)»
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація	035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Викладач	Марина АНТОЩАК
Кафедра	історії та філософії.
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/faculties/gef/structure-gef/kaf-istor/composition-kaf-istor/antoshchak/
Контактний телефон	+380 96 413 79 92
E-mail викладача	mberezhna1966@ukr.net
Графік консультацій	п'ятниця, 15.00-16.30

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів / годин	Форма навчання	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
3 / 90 год.	очна (денна)	16 год.	14 год.	60 год.	залік
	заочна (дистанційна)	4 год.	4 год.	82 год.	

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: матеріальна культура, духовна культура, художня культура, елітарна культура – масова культура, мистецтво, національна культура, усна народна творчість, народна демонологія, літопис, книжкова мініатюра, декоративно-ужиткове мистецтво, архітектура, скульптура, живопис, бароко, гуманізм, романтизм, «соціалістичний реалізм», модернізм, постмодернізм.

Метою курсу є вивчення основних періодів розвитку української культури, проблеми етногенезу та культурогенезу українського народу, аналіз історичної специфіки української національної культурної традиції, що постає невід'ємною умовою формування ціннісних орієнтирів та гуманізації сучасного українського соціокультурного простору.

Предметом навчальної дисципліни є історичний розвиток української культури.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде **знати:** основні історичні періоди становлення феномену української культури, закономірності її функціонування і розвитку, фундаментальні поняття і категорії української культури, сучасні методи культурологічного аналізу, тенденції сучасних соціокультурних трансформацій в українській культурі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде **вміти:** правильно оперувати термінами та поняттями; ефективно застосовувати набуті знання у житті; формувати прогресивні системи ціннісних орієнтацій; бути патріотом української держави.

Компетентності та програмні результати навчання:

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі	ПРН 03. Організувати процес свого навчання й самоосвіти. ПРН 04. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

<p>професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 05. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.</p>	<p>ПРН 05. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.</p>
--	--

Зміст курсу:

Змістовий модуль 1. Історичний розвиток української культури.

- Тема 1. Філософсько-теоретичні основи історії української культури. Предмет і завдання курсу.
Тема 2. Історичні умови виникнення та джерела формування української культури.

Змістовний модуль 2. Українська культура: від витоків до першої половини XIV ст.

- Тема 3. Особливості культури Київської Русі-України та Галицько-Волинської держави.
Тема 4. Українська культура доби децентралізації.

Змістовний модуль 3. Генеза української культури у XIV- XVIII ст.

- Тема 5. Культурні традиції українського Ренесансу (XIV – I пол. XVII ст.).
Тема 6. Українська культура козацько-гетьманської доби (II пол. XVII – XVIII ст.).

Змістовний модуль 4. Доба XVIII ст. – початку XX ст..

- Тема 7. Епоха просвітництва та романтизму в Україні (кін. XVIII ст. – I пол. XIX ст.).
Тема 8. Українська культура на шляху національного відродження (друга пол. XIX ст. – перше двадцятиріччя XX ст.).

Змістовий модуль 5. Українська культура у XX – XXI ст.

- Тема 9. Українська культура у міжвоєнний час та роки Другої світової війни.
Тема 10. Розвиток культури в УРСР (1945-1991 рр.).
Тема 11. Культуротворчі процеси в Україні в умовах незалежності.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): вивчаючи курс, необхідно використовувати наочні методи, що дозволить поглиблено пізнати досягнення кожного із періодів розвитку української культури, проблеми етногенезу та культурогенезу українського народу, сформувати власне бачення і розуміння тенденцій сучасних соціокультурних трансформацій українського суспільства.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: персональний комп'ютер, екран/інтерактивна дошка.

Система оцінювання та вимоги: а) поточний контроль відбувається за результатами виконання самостійних робіт (опрацювання літератури та першоджерел, конспектування першоджерел, написання есе, підготовка доповідей, письмові відповіді на проблемні запитання, складання презентацій тощо); б) оцінка за залік виставляється наприкінці семестру на основі підсумкового контролю з урахуванням відвідування занять, виступів на семінарах, якості виконання самостійної навчальної роботи. Підсумковий рейтинг з навчальної дисципліни – це сума рейтингової оцінки за результатами поточної успішності здобувачів вищої освіти (сума балів за поточну роботу на

семінарських заняттях, балів за самостійну роботу). Здобувач допускається до модульного контролю за умови виконання всіх семінарських завдань і завдань самостійної роботи. За **весь курс** здобувач отримує **максимум 100 балів (підсумкова оцінка)**. Це бали поточного контролю.

Таблиця 1. Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах

Вид контролю	Максимальна вага поточного контролю у балах	Підсумкова оцінка
Практичні заняття	70	100
Самостійна робота	30	

Таблиця 2. Розподіл набраних здобувачем балів під час семінарських занять

Види робіт	Кількість набраних балів						
	1-24	25-34	35-40	41-45	46-54	55-62	63-70
	F	FX	E	D	C	B	A
Практичне заняття 1	3,4	4,8	5,7	6,4	7,7	8,8	10
Практичне заняття 2	3,4	4,8	5,7	6,4	7,7	8,8	10
Практичне заняття 3	3,4	4,8	5,7	6,4	7,7	8,8	10
Практичне заняття 4	3,4	4,9	5,7	6,4	7,7	8,8	10
Практичне заняття 5	3,4	4,9	5,7	6,4	7,7	8,8	10
Практичне заняття 6	3,5	4,9	5,7	6,5	7,7	9	10
Практичне заняття 7	3,5	4,9	5,8	6,5	7,8	9	10
Максимальна кількість набраних балів	24	34	40	45	54	62	70

Максимальна кількість балів, яку можна отримати на практичних заняттях – 70 балів (за умови виконання всіх видів роботи, передбачених планом практичного заняття).

Таблиця 3. Розподіл набраних здобувачем балів під час самостійної роботи

Види робіт	Кількість набраних балів						
	1-4	5-6	7	8	9	10-11	12-30
	F	FX	E	D	C	B	A
Тема 2	0,6	1	1,1	1,3	1,5	1,9	5
Тема 3	0,7	1	1,2	1,3	1,5	1,9	5
Тема 4	0,7	1	1,2	1,3	1,5	1,9	5
Тема 5	0,7	1	1,2	1,4	1,5	2,1	5
Тема 6	0,7	1	1,2	1,4	1,5	2,3	5
Максимальна кількість набраних балів	4	6	7	8	9	11	30

Таблиця 4. Внутрішня університетська шкала оцінювання

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D

50-57	Е
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел:

Основні

1. Абрамович С., Чикарькова М. Світова та українська культура: Навч. посібник. Львів: Світ, 2018. 344 с.
2. Білоцерківський В.Я., Шейко В.М. Історія української культури. Навч. посіб. Київ: Знання, 2019. 456 с.
3. Греченко В.А., Чорний І.В., Кушнерук В.А., Рижко В.А. Історія світової та української культури: Підруч. для вищ. закл. освіти. Київ: Літера, 2020. 464 с.
4. Качкан В., Величко О., Божко Н. Історія української культури (підручник, 4-е видання). Київ: Медицина, 2021. – 368 с.
5. Кордон М. Українська та зарубіжна культура. 3-тє видання. Підручник. Вид-во ЦУЛ, 2019. 584 с.
6. Огієнко І. Українська культура: коротка історія культурного життя українського народу. Київ: Центр навчальної літератури, 2018. 142 с.
7. Павлова О., Мельничук Т. Історія української культури. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 340 с.

Додаткові

1. Боряк Г., Таїрова-Яковлева Т. Самійло Величко. «Літопис». Київ, вид-во Кліо, 2020. 1016 с.
2. Войтович В. Українська міфологія. Київ, вид-во Либідь, 2020. 664 с.
3. Гарін А., Кігіцар І., Кондратенко О. Історія України. Київ, вид-во Центр навчальної літератури, 2017. 240 с.
4. Греченко В. Історія світової та української культури. Довідник для школярів та абітурієнтів. Київ, Вид-во Літера, 2021. 480 с.
5. Греченко В., Чорний І. Історія світової та української культури. Київ, Літера, 2016. 464 с.
6. Дара К. Чарівні істоти українського міфу. Духи природи. Київ, Віват, 2019. 320 с.
7. Дара К. Чарівні істоти українського міфу. Духи-шкідники. Київ, Віват, 2020. 336 с.
8. Дзира Я. Літопис Самовидця. Вид-во Центр навчальної літератури, 2019. 208 с.
9. Касьянов Г. Незгодні. Українська інтелігенція в русі опору 1960-1980-х років. Вид-во Кліо Мова, 2019. 272 с.
10. Качкан В., Левандовський В., Величко О. Історія України. Київ: Медицина, 2018. 360 с.
11. Костів К. Книги буття українського народу. – Вид-во Центр навчальної літератури, 2020. 190 с.
12. Кралюк П. Острозький культурний центр та становлення Києво-Могилянської академії. Вид-во КНТ, 2017. 240 с.
13. Кралюк П. Козацька міфологія України. Творці та епігони. Вид-во Фоліо, 2016. 400 с.
14. Літопис гадяцького полковника Григорія Грабянки. Вид-во Центр навчальної літератури, 2019. - 186 с.
15. Луняки Є. Вольтер і Україна. Монографія. Вид-во Видавець Олег Філюк, 2020. 122 с.
16. Микитась В. Давньоукраїнські студенти і професори. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 288 с.
17. Піддубний С. Українська цивілізація. Ведія. Словник-довідник української праісторії та ведичної культури. Київ, вид-во Мандрівець, 2016. 352 с.
18. Ф. Турченко Ф, Турченко Г. Каганов Ю. Історія України (1914–1945). Вид-во Гельветика, 2021. 368 с.
19. Фартінг С. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення. Київ, Віват, 2020. 576 с.
20. Чорний Г. Хто ми є, українці? Вид-во Ярославів Вал, 2020. 224 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://philosophy.allru.net/pervo.html>
2. <http://fictionbook.ru/>
3. <http://www.koob.ru/philosophy/>
4. <http://lib.com.ua/9/0.html>
5. <http://www.litportal.ru/genre24/>
6. http://www.gumer.info/bogoslov_Buks/Philos/index_philos.php
7. <http://www.i-u.ru/biblio/default.aspx>
8. <http://philosophy.allru.net/pervo.html>
9. <http://elib.nplu.org/>
10. <http://www.alleng.ru/edu/relig3.htm>
11. <http://www.elibrus.1gb.ru/fil2.shtml>